

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА БІОЛОГІЇ ЛІСУ, МИСЛИВСТВОЗНАВСТВА ТА
ІХТІОЛОГІЇ

Основи дичорозведення та звірівництва

підготовки _____ бакалавра _____

спеціальності 205 «Лісове господарство»

освітньо-професійна програма Мисливське господарство

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ

2018 рік

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи дичорозведення та звірівництва» є: надання студентам теоретичних знань та практичних умінь щодо дичорозведення і звірівництва як галузі мисливського господарства, що займається штучним розведенням тварин для відтворення, поповнення мисливської фауни й збереження рідкісних та зникаючих видів; надання сучасних знань про біологічні особливості хутрових звірів, що розводяться для спеціалізованих мисливських господарств.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Основи дичорозведення та звірівництва» є: надання студентам комплексу теоретичних та практичних знань щодо загальних уявлень про біологічні особливості звірів в умовах звіроферм та мисливських господарств; формування навичок самостійного аналізу і оцінки якості хутра, основних породних груп; закріплення теоретичних знань і формування навичок самостійної роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сезонність біологічних циклів звірів;
- особливості розведення основних об'єктів звірівництва;
- біологічний розвиток хутрових звірів;
- особливості утримання та годівлі;
- основні напрямки в покращенні продуктивності та підвищенні ефективності звіроферм;
- методи покращення хутрової сировини — основного показника господарської діяльності звіроферм.

вміти:

- складати раціони для різних видів і вікових груп тварин та птахів;
- проводити оцінку якості хутра;
- проводити бонітування поголів'я для племінної роботи;
- проводити адаптаційні заходи по випуску в угіддя штучно вирощених тварин та птахів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**: здатність використовувати основні принципи дичорозведення і звірівництва; здатність організувати систему дичорозведення; мати знання про принципи структурної та функціональної організації дичорозведення; здатність використовувати професійно-профільні знання у галузі дичорозведення та екології тварин.

Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи дичорозведення

Тема 1. Сутність і основне завдання дичорозведення.

Мета та завдання дисципліни. Основи дичорозведення та звірництва. Вибір системи розведення для тих чи інших видів. Історія дичорозведення. Цілі штучного розведення птахів. Відбір здорових птахів. Випуск молодняка в угіддя. Складання кормових раціонів. Годівля молодняка.

Тема 2. Вирощування декоративних форм фазанів, цесарок та іншої дичини.

Особливості біології декоративних форм фазанів, цесарок, дикої індички, качок, гусей. Особливості розведення та вирощування. Умови утримання й годівлі. Одержання продукції. Розведення птахів на дичефермах. Інкубація яєць. Вимоги до якості інкубаційних яєць. Дезинфекція та зберігання яєць. Годівля батьківського поголів'я та молодняка. Нормування поживних речовин у раціонах. Утримання батьківського стада та молодняка. Вирощування молодняка, направлене для випуску в угіддя.

Тема 3. Організація праці та обліку на дичофермі

Будови і спорудження ферми. Вибір ділянки для організації та побудови ферми. Обладнання, інвентар, вимірювальні прилади. Організація праці. Організація обліку. Технічно-економічні показники. Розрахунок об'ємних показників. Дотримання ветеринарно-санітарних заходів при переробці дичини та утилізації відходів ферми. Годівля птиці по сезонах. Основні принципи складання раціону. Умови випуску птахів в угіддя.

Розділ 2. Основи звірництва

Тема 4. Біологічні основи звірництва

Завдання та мета штучного розведення звірництва. Об'єкти звірництва. «Примітивне» звірництво. Промислове звірництво. Острівне звірництво. Об'єкти ранководства. Система утримання диких тварин на ранчо. Продукція ранководства. Методи складання раціонів. Методика розрахунку показників звіроферми.

Тема 5. Вирощування хутрових та хижих звірів

Особливості біології хутрових та хижих звірів. Особливості розведення та вирощування. Умови утримання й годівлі. Одержання продукції. Розведення звірів на дичофермах. Годівля батьківського поголів'я та молодняка. Нормування поживних речовин у раціонах. Потреба тварин в білках, жирах, вуглеводах, мінеральних речовинах, вітамінах. Тваринні та

Теми лабораторних) занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність і основне завдання дичорозведення	1
2	Вирощування декоративних форм фазанів, цесарок та іншої дичини	2
3	Організація праці та обліку на дичофермі	2
4	Біологічні основи звіринництва	1
5	Вирощування хутрових та хижих звірів	2
Разом		8

Рекомендована література

Основна:

1. Архипчук В. А. Принципы искусственного разведения и устройство шедов для содержания зайца-русака: конспект лекцій. Київ: Наукова думка, 1998. 86 с.
2. Брандш Х. Разведение, содержание и кормление птицы: учеб. пособ. Москва: Колос, 1992. 560 с .
3. Горбань М. І. Епізоотологія з мікробіологією: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2009. 308 с .
4. Дичефермы и зоопитомники: сборник научных трудов. Москва: ЦНИЛ Главохоты, 1991. 180 с.
5. Бондаренко В.Д.. Методичні рекомендації по вирощуванню сірих куропаток на дичофермах: консп. лекц. Київ: Либідь, 2006. 74 с.
6. Басовський М.З. Розведення с.-г. тварин: консп. лекц. Біла Церква: Університетська книга, 2001. 200 с .
7. Бевольская М.В. Разведение страусов в неволе: учеб. пособие. Аскания-Нова: Биосферный заповедник «Аскания-Нова», 2008. 78 с .

8. Близнюченко О.Г. Біометрія: Монографія. Полтава: Редакційно-видавничий відділ «Тетра» Полтавської державної аграрної академії, 2003. 346 с.

9. Засуха Т.В. Розведення с.-г. тварин з основами спеціальної зоотехнії: навчальний посібник. Київ: Аграрна наука, 2009. 512 с.

Додаткова:

1. Бевольская М.В. Разведение страусов в неволе: учеб. пособ. Аскания-Нова: Биосферный заповедник «Аскания-Нова», 2000. 78 с.

2. Бондаренко В. Д. Біотехнія: навч. посібник. Львів: ІЗМН, 1998. 203 с.

3. Засуха Т.В. Розведення с.-г. тварин з основами спеціальної зоотехнії: консп. лекц. Київ: Аграрна наука, 2009. 212 с.

4. Инге-Вечтомов К.С. Генетика с основами селекции: учеб. пособ. Москва: Высшая школа, 2009. 291 с.

5. Романов С.М. Охотоведение: учеб. пособ. Минск: Тесей, 2005. 448 с.

1. <http://zakon.rada.gov.ua/> – Законодавство України
2. <http://www.kmu.gov.ua/control/> – Урядовий портал
3. <http://pzf.menr.gov.ua> – Природно-заповідний фонд України
4. <http://biomon.org> – Моніторинг біорізноманіття в Україні
5. <http://nature.land.kiev.ua> – Природа України